

תקן חשבונאות בינלאומי 32 מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה
תקן חשבונאות בינלאומי 39 מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה

הנפקת חבילה של ניירות ערך

יולי 2007

לפרסומים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא תקני דיווח כספי בינלאומיים אין מעמד של תקן או הבהרה והם אינם מחייבים. פרסום זה מהווה הבעת עמדה בלבד שהתגבשה בדיוני הוועדה המקצועית.

תקן חשבונאות בינלאומי 32 (להלן - "התקן") מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה קובע את אופן ההצגה ואופן הפיצול של מכשיר פיננסי מורכב (מכשיר הכולל הן רכיב התחייבות והן רכיב הונני), אך אינו עוסק באופן הפיצול של חבילת ניירות ערך שהונפקה. התקן קובע כי פיצול של מכשיר פיננסי מורכב בעת ההכרה לראשונה יבוצע על ידי קביעה של השווי ההוגן של רכיב ההתחייבות וייחוס שארית התמורה לרכיב הונני (להלן - גישת השארית).

תקן חשבונאות ישראלי מספר 22 קובע בסעיף 15ב כי "המנפיק של מספר סוגים של ניירות ערך בחבילה (מניות, אגרות חוב וכתבי אופציה) יפצל את השווי ההוגן של החבילה בעת ההכרה הראשונית למכשירים הפיננסיים השונים המרכיבים את החבילה, לפי שווים ההוגן¹. לאחר פיצול החבילה למכשירים הפיננסיים המרכיבים אותה, יש ליישם את הוראות סעיף 15(א) לגבי המכשירים הפיננסיים המורכבים."

בבסיס למסקנות של התקן הבינלאומי מתואר תהליך תיקון התקן בנושא זה. בהתאם לבסיס למסקנות, בעבר התיר התקן שתי גישות לפיצול מכשיר פיננסי מורכב - גישת שווי הוגן יחסי וגישת השארית. אולם, בעת פרסומו של תקן חשבונאות בינלאומי 39 מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה נקבע כי התחייבות פיננסית תימדד בעת ההכרה לראשונה בשוויה ההוגן. לפיכך, גישת שווי הוגן יחסי עשויה לגרום לכך שמדידה של התחייבות פיננסית לא תהיה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 39. כמו כן, אם רכיב ההתחייבות של מכשיר פיננסי מורכב מסווג כשווי הוגן דרך רווח או הפסד, ישות עשויה להכיר ברווח או הפסד מיידי לאחר ההכרה לראשונה, אם הישות מיישמת את גישת השווי ההוגן היחסי. הכרה ברווח או הפסד מיידי לאחר ההכרה לראשונה עומדת בסתירה להוראה בתקן, לפיה כתוצאה מהכרה ברכיבים של מכשיר בנפרד לא יוצר רווח או הפסד.

לפיכך, בניגוד לאמור בסעיף 15(ב) לתקן הישראלי, בעת הנפקת חבילה יש לקבוע תחילה את השווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות שנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, לאחר מכן לקבוע את השווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות שנמדדות בשווי הוגן רק בעת ההכרה לראשונה ושארית התמורה תיוחס לרכיבים הונניים.

¹ אם אחד או יותר מהמכשירים הפיננסיים המרכיבים את החבילה נסחרים בשוק פעיל, מחירים בשוק מהווה אומדן אמין לשווים ההוגן. להגדרת שוק פעיל ראה תקן חשבונאות מספר 15, ירידת ערך נכסים.